

פרק ע. סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

רותי היא אימה של זיו, ילד בן 5 שנים מאובחן על רצף האוטיזם. היא מוזמנת לפגישת קבלת ראשונה עם טוביה המרפא בעיסוק במכון להתפתחות הילד בכרכMAIL. מבחינת המרפא בעיסוק, מטרת הפגישה היא להכיר את ההורים, לאסוף מידע לגבי התפתחותו של זיו, תפקודו בתחום החיים השונים – קשיים, חוזקות, תחומי עניין ועוד, וכן להסביר לאימה את מסגרת ומבנה הטיפול הרפואי בעיסוק ולתאמם ציפיות.

נתוני פתיחה:

האימה נכנסת לחדר הריפוי בעיסוק עם חירך על הפנים, שם מacha לה המרפא בעיסוק, אשר קמה לבך אותה, מזמין אותה לשפט מול שולחן משרדה. על השולחן מונחים ניירות (טפסי הריאון), בקבוק מים וכוסות פלסטיק. לאחר היכרות קצרה, המרפא בעיסוק מתחללה את הריאון.

סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

רותי היא אימה ל>Zio<, בן יחיד, אשר אובייחן עם אוטיזם לפני חצי שנה. היא נשואה לדוד, עובד בעיריית כרמיאל. שרת עבדה כמצירה במשרד עורכי דין בכרכMAIL. לאחר קבלת האבחנה היא יצאתה לחיל"ת כדי להתפנות לטיפול בזכיו.

רותי חיכתה חצי שנה לפגישה זו והיא מתרגשת לפגוש את המרפא בעיסוק. היא תולה תקומות רבות בטיפולים ומאמינה שהטיפולים "יציאו את זיו מהאוטיזם". לזרו קשיים רבים. הוא אינו עצמאי, כמעט ולא יוזם תקשורת עם אחרים (כולל ההורים), אוכל רק שניצלים עם קטשופ, משחק רק בפזלים, קיימים בעיותrina – מסרב להיכנס למיטה, מתקשה להירדם ומתעורר מספר פעמים הלילה, קשה לארגן אותו lagi בבוקר – קשה לעיר אותו, מסרב לרחוץ פנים ולצחצח שניים, סיוט להלביש אותו, בוחר תמיד באותה החולצה. התנהגות של זיו מפריעה מאוד לאימה – הוא מתרץ בבכי וצעקות והתנהגות אלימה כאשר לא מקבל את רצונו, או שתכניות משתנות. זה קורה הרבה: בבית, בקנינום, אצל המשפחה והחבריים... . במצבים אלו האימה לא יודעת מה לעשות והיא בוכה יחד איתו.

רותי מגיעה לפגישה כדי לספר על זיו – בעיקר על הקשיים וההתפרצויות שלו, ועל איך היא מרגישה עם זה. היא מאד סומכת ומאמינה בריפוי בעיסוק ורוצה לקבל טיפים ומלצות כיצד להתמודד.

טובה היא מרפא בעיסוק חדשה, ותק של שנתיים, התחלת לעבוד במכון להתפתחות הילד לפני כהנה. היא מרגישה שהיא עדין לומדת את תחום הילדים: מגוון הרחב של מוגבלותות וסוגים שונים של גישות התרבות. כמרפא בעיסוק חדשה חשוב לה הייחד לשאלות בטופס ההערכה כדי לאסוף מידע מכך, ללא פספוסים, ולבנות את הפורפיל העיסוקי ומטרות הטיפול הנכונות. لكن, היא תציג את השאלות לאימה ברצף בו הן מופיעות בטופס, לא תתייחס למידע לא קשור לשאלת, כדי לא לסתות מהנושא ולפוגוף.

הראיון:

הציג עצמית והיכרות כללית (המרפאה בעיסוק: שלום רותי, תודה שהגעת. כפי שהסבירתי בטלפון, מטרת הריאיון הוא להכיר אותך, ללמידה מוך על זיך, ולתאמך ציפיות לקרהת הטיפול. טוביה מסתכלת בטופס, אוחזת בעט כדי לרשום ומקראיה מהטופס, מילה במילה.

התகדיםות התרבותית: אם....אז, פועלות, תוכאות אפשריות, ציטוטים מרכזיים

אם המרפאה בעיסוק מבקשת שהיא תספר על התפתחות של זיך, אז היא מתחארת את התפתחותו תוך כדי בכיכ, מספרת על רגשותיה, שואלת את המרפאה בעיסוק האם זה קרה באשמה? האם היא הייתה אמורה לפנות לאבחן מוקדם יותר?

תיאור האימה להתפתחותו של זיך: "בגיל שנתיים הוא לא הגיע כשקראנו לו. הוא רכש את אבני הדרק המוטוריות בהתאם לבני גילו, אבל פחות שיתף אותנו במשחק. העדיף לשבת לבד עם הצעצועים שלו והוא קשה לו מאוד להיפרד מהם. בזמן מוקחת היה קשה מאוד להפשיט אותו, הוא ממש סבל. גם הדיבור מאוד התעכב, והוא היה קשור רק אליוינו, והוא לו בעיות עם האוכל, כשהלכתי אותו לשחק בגינה הציבורית, ראיתי שהוא לא מתעניין בילדים אחרים, וגם לא התעניין בבני חיות, אם עבר לידי נולב, חתול ציפור... וגם כשילדים היו חולפים... זה בכלל לא משך את תשומת לבו"

אם המרפאה בעיסוק שואלת על תפקודן של זיך כיום בתחומיים השונים (אכילה, משחק, נידות, שינוי...) אז היא מונתנת את המידע הדרוש, אבל תוך כדי התמקדות ברגשות שלה (תסכול, עצב, חוסר אונים...) כתוצאה מהקשישים בתפקידן של זיך, שואלת את המרפאה בעיסוק "האם תוכל להציג לי מה לעשות? איך להתמודד? האם ראת ילדים עם קשיים דומים? האם הוא יצא מזה?.....

אם המרפאה בעיסוק מתעלמת מהרגשות ומהשאלות של האימה ונצמדת לשאלות שבטופס אז האימה מביאה הבעות פנים של אכזבה וכעס, שואלת את המרפאה בעיסוק "אבל למה את לא מתיחסת לשאלות שלי?", היא עשויה להגיד שהיא לא מעוניינת בטיפול, ויצאת מהחדר.

אפשרויות נוספות – ריאיון פתוח

אם המרפאה בעיסוק מתיחסת לשאלות ולרגשות שמביאה האימה, מנסה להבין מה עובר עליה, מבררת יותר פרטים על הקשיים שהוא מעלה, ללא הימצאות בטופס, אז האימה נאנחת, מודה לה, מסבירה, ונונתנת למרפאה בעיסוק להוביל את הריאיון בניחותה.

מטרות התרבותיות:

- להתנסות בסוגי הריאיון: פורמלי ובלתי פורמלי.
- להבחין בהבדלים בין שני סוגי הריאיון.
- להבין חשיבות הריאיון להיכרות עם הליקות ולזיהוי העיסוקים העיקריים המשמשות לחיזי – כולל מידע על תפקידו, קשייו, חזקיותו, נקודת מבט ההורים, מה משמעותם עבורו ועבורם, ועוד.
- להתנסות בהකשה פעללה ללא שיפוטיות.
- לזרות כיצד בראיון באים לידי ביטוי הקשרים אישיים והקשרים תרבותיים.

נקודות התחקירות:

- ראיון הוא כלי לאיסוף נתונים באמצעות שיחה יזומה בין שני אנשים או יותר, בה המראיין מנסה להשיג מידע מן המראיין לגבי נושא מסוים, באמצעות סדרת שאלות המתפתחות בהדרגה.
- במהלך הריאיון הפורמלי המראיין שואל את המראיין שאלות שהוכנו מראש ולאחר מכן רושם ואנקליט את הדברים, ומוסיף שאלות חדשות בהתאם לצורך.
- במהלך הריאיון הבלטי פורמלי, המראיין מדבר עם המראיין על החיבים שלו ומה הוא חושב על דברים מסוימים שקרו בחיו.
- הקשר התרבותתי קובל במידה רבה את הציפיות של המשתתפים בראיון, את התנהוגות שיבחרו, את הדרך בה יפרשו התנהוגות וכן את השפה, הדימויים והאסוציאציות בהם ישתמשו. מראייןנים שאינם ערים להבדלים בין-תרבותיים מפרשים בצורה לא מדוקقة את התנהוגות המראייןנים.
- על המראיין להיות מודע להבדלים בין-תרבותיים בנושאים כמו שפת גוף (תנועות ידיים, צורת ומרקם ישיבה ושימוש בסימנים ואיותות מסוימים). כמו כן, על המראיין להיות מודע לכך שהוא עצמו מושפע מתרבות מסוימת באותה מידה שהמראיין מושפע מהתרבותו שלו. מראיין שעבוד עם אוכלוסייה מתרבות שונה צריך ללמידה על האפיונים המייחדים להם.
- הקשר הבינאי: הוא מצב היחסים הבינאישיים – יחס א-אמון, ענינות וביקורת או יחס חום וקרבה. יש להעיר כיצד מצב היחסים עלול להשפיע על האינטראקציה ועל התנהוגות המראיין והמראיין.
- הקשר האיש: חשוב להיות ערים להבדלים אישיים בין מראייןנים ולהציג בהתאם. ככל שנכיר את המראיין הספציפי טוב יותר נדע לפחות את תగובותיו בצורה מדוקقة יותר וכן כיצד הוא מגיב לכל אחת מהתנהוגות שלנו. מעבר לזה, علينا להכיר את עצמו, כיצד אנו משפיעים על הריאיון וכייז הוא משפיע علينا.
- כMRIIN יש לדעת מהם יחס התפקיד וכייז המראיין תופס אותם. כמו כן, חשוב להגיד בשלב מוקדם מה מצב היחסים. מידת התלוות של המראיין במראיין והשפעת המראיין מעבר לגבולות הריאיון.

מקום ההתרחשות:

مكان للتפתחות הילד – חדר הריפוי בעיסוק. בחדר יש שולחן, כסאות ומחשב.